

SPÁKY

VTRNÍ

ZUZÁ

CIGĀNOVĀ

Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, spol. s r. o.,
Bratislava

V živote dobrých ľudí sú zlí určujúci. Tak to v živote chodí.
V živote zlých sa dobrí stratia. Ani ich nezbadajú.

Zuzana Cigánová

ŠPAKY V TRNÍ

Copyright © Zuzana Cigánová 2012
Cover design © Hana Fašungová
Slovak Edition © Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov,
spol. s r.o. 2012
e-mail: vsas@stonline.sk
<http://www.vsas.sk>

VYDAVATELSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV, spol. s r. o.

Zuzana Cigánová: Špaky v trní
Zodpovedná redaktorka Natália Petranská Rolková (profitexty.sk)
Obálka Vladimír Popovič
Sadzba Hana Fašungová, fasungova@gmail.com
Tlač Alfaprint
Prvé vydanie
Printed in Slovakia

ISBN 978-80-8061-616-8

Vedela, že je zle. Tak bola tichučko... Tak bola ako tienik. Len taký prievaník, čo robí, čo treba. S malinkým úsmevom. Ako voš pod chrastou. Ledva dýchala... Nikde nezavadzala, na nič sa nepýtala, ničomu sa nečudovala, ani sa naňho veľmi nedívala. A už vôbec nič nechcela... Len ešte chcela... zadržať každú minútu, každú chvíľku, každú sekundilinku. Lebo už sa to chvelo. Už sa to roztápalo, už to plakalo ako dážď. Už to držalo len na čestné slovo. Ibaže jeho... A jeho to tu už nebavilo. Jeho to tu už skutočne nezaujímal. Otравovalo ho to tu. Aj o pol noci v noci... Ani keď sa zrazili vo dverách sa jej nepozrel do tváre. Len ju tak klepol po pleci, uhni, a prešiel... A raz sa zamotali, obaja v pravo, obaja vľavo a on sa potom prešmykol ako okolo špinavého auta. Stiahnuté brucho, ruky hore. A to jej už vyšla slza...

Čítal noviny, zapínal, vypínal telku. Raz si začal písať, ale hneď, ako sa potešila, prestal. Bolo to strašne nahlas v tomto stípnutom byte... Za celú sobotu povedal len, že si už neprosí (pridať zemiaky), že si nedá (kávičku) a brú (noc)... Ale je fakt, že ona bola radšej niekde inde a stále mala voľajakú robotu. Aby nemusel nič, čo sa mu nechce. Keď sa mu nechce ani nič... Že by sa mohol nudiť, to jej ani na um nezišlo. V tej jej usilovnej snahe, v tom jej šílenom ošiali, v tom jej trápnom trápení... A ráno povedal, že má robotu, ale s úsmevom, a ona bola šťastná, hoci bola nedeľa. On sa veľmi pekne usmieval. Tak bezbranne. Stále sa mu dívala na ústa... A povedala, ja viem, veď ja viem, veď iste, veď nevadí, veď chcela len pokoj, mier... Len ešte zopár chvíľ niekam patriť. Len ešte pár dní, keď niekto príde. Keď ešte nie je celkom jasné, že nik

nepríde. Už. Všetkým... Len ako dovolenku. Len aby to zažila. Len si ešte trochu predĺžiť prázdniny. Len ešte raz vidieť more... A potom sa už môže vrátiť domov. Do samoty. Aj tak na viac nemá. Ani peniaze...

Len si to hcela zapamätat'. Tú rannú náladičku, to potešenie z naťahovania, zívania. Ten nečakaný rázny chmat za chrbát, dosť bolo leňošenia! Vždy sa trochu zľakla, vždy jej to prišlo trochu ľúto... Ale to pretiahnutie pyžama jednou rukou jedným šmahom, ten krásny kuk, tá chlapčenská štica do vetra aj dažďa jej to bohato vynahradili... Tie dva stony texasiek, každá nohavica vždy tvrdo vrzgne, to pohladenie uprostred, je to tam... všetky tie oblé tieňe, zlaté svetlá na hrudi, na ramenách, na stehnách, to teplo, to telo si želala nezabudnúť... Lebo jej muž bol krásny chlap!

A všetky tie chute a vône a dychy a vzdychy, keď sa milovali. Si želala vryť... Do všetkého, čo mala. Do dlaní, do nej. Do hrdla, čo skoro nemala, tých pár závravných bozkov. Lebo vedela, že sa už bude len dívať, cez sklo med lízat' a predstavovať si... Keď nejaký pomáha voľajakej do kabáta. Keď jej napraví prameň vlasov, ako ju tak púšť'a do dverí, naozaj tak, aby ju nebuchli, ruku stále na jej chrbte, tak jemne, že tá o tom ani nevie. Musí ju cítiť, musí ju mať, stále sa mu chce... A nemôže sa neobzerať, či to všetci vidia, že je len jeho, že len on... Ale nereptala, bola rada, aj ona to už zažila, aj ona už niekam patrila. Bola tam, kde sa chystá večera, ako obyčajne, to čo vždy. Kde má človek vianočnú trému, ako každý rok, ako dopadnú tetine Nadine gule. A ešte aby bol

niekto za dverami, keď sa kúpe... Ona bohvieprečo nechcela byť sama doma, keď sa kúpe. Ona vlastne len chcela byť doma. Za na noc zamknutými dverami. Kde si vyzlečiete, povytŕhate podprsenku zo všetkých spotených záhybov...

Ibaže teraz v nej aj spávala a Vianoce boli v nedohľadne.

Ona nebola hlúpa, len škaredá. Aby to čert vzal. A tak obyčajne, že škoda reči. A tak nijako, že sa s tým nedalo nič robiť. Len zhasnúť... Čo urobíte s krátkymi rukami, krátkymi nohami, širokým trupom, nijakým zadkom a ešte menšími masťnými kopčekmi prs... Malé prská, zato veľké laby. Všetko so všetkým súvisí! Naničhodné zuby a také isté vlasy. Jej brat, keď boli malí, vravel, že má vlasy, že pľ! Lahulinké, jemnulinké. A také jej aj zostali. Pf, hodné opovrhnutia. Nepretržite splihnuté, takzvané stálomastné... Zato detská imunita jej nezostala. Už dávno ľudia nevraveli, ona vyrastie, ona sa z toho vylíže, viete aká škaredá bola Marilyn Monroe... Ona, na rozdiel od M. M., len stlstla. Obrástla celulitídou ako kôrou. Čo nedovolila rásť kostiam. Široká a krátka bola. Ako kôš na smeti. Ako taká popolnica, ani cici ani rici... A asi si sem-tam povedala, nikto ma nemá rád, a dala si bonboniérku. Šupla do toho smetiaka nejakú tú bombu-nierku. A niekedy ju vyvracala a niekedy nie. To podľa toho, či bola len zúfalá, alebo jej to už bolo jedno... Ale to sa jej už teraz stávalo len zriedka. Nie, že by nebola zúfalá, ale nebolo jej všetko jedno. Nemala čas, mala dieťa...

A mala muža, čo nemala. Takže sa jej to stávalo len v noci. Keď dieťaťko spalo a on neprišiel. Jednoducho neprišiel,

povedala si nahlas, utrela si oči a dala si. Aj tak ma nemá nikto rád. Sa tá bonboniérka volala. Ale ona mala, tak šla vracat'. Takí paraolympionici sú na tom horšie, vravela si nad záchodom, ja ho aspoň mám. To hlúpe srdce. Naivné až do debility. Neodraflo mi ho, len je zlomené... Nikdy by neverila, že sa to môže stať tak obyčajne, každodenne, tak kuchynsky, to čo je v knihách, v kine. A zo zlomeného srdca jej kanula láska k obom. A za všetkých troch, lebo dieťaťko je ešte malé a hlúpe... Ona celkom na doraz, do dna, vypila túto príležitosť. Ona si to užívala a basta. Každú sekundilinku. Každú horko-mliečnu sekundu...

Aj on vedel žiť. Bol telom a duchom športovec. Tenis, lyže. V súčasnosti prechádzal na snowboard. Golf kukal zatiaľ len v telke. Indivindi športy, to bolo jeho. Vráťane... A asi bol dobrý. Dali by si znova. Každá. On nie. Každý deň svitne, každý deň kvitne. Pičiek plný regál... Futbal si zahral len niekedy, len pre srandu, aby netrhal partiu. Tam sa vracal, tam sa kamarátil, tam patrila odjakživa. Najlepší bol v šatni. V šatni to bol on! Jedno, kto vyhral. Elegantne rozhorúčený, sexi vyšľavený, ešte to správne technicky rozdýchaval. Vysprchovaný do parádna, kompletný, ľavou zadnou triafal skvelý výstroj do skvelej kabely. To mal rád, to si užíval. Správne veci na správne miesto. Nike na Nike telo! Mal najväčší. Jednoznačne. Bez diskusie. Už to ani nesledoval. Mal rád, keď bolo v šatni zrkadlo. Mal skvelé periférne videnie. Často to vravel. Často vravel, my chlapi a skutočný chlap sa ani nezapotí a chlap to potrebuje. Čo nemohol mať, to nepotreboval. Čo nevedel, to nebolo. Alebo bolo zbytočné. Na riť. Ako to, kedy prišli vierožvestcovia! Ty si taký vtipný

Paťo... Keď sa pomýlil, neopravil sa. Usmieval sa, kým to vyšumelo a zasa sa rozvravel. Neomylné ako predtým. Správny nadhľad, v športe aj v živote... Zamestnanie, čo príliš nezaťažuje. Všetci sú tam blbci. A ako vie chlap, že sa rozhodol správne? Jediné správne rozhodnutie je to, čo môžeš vziať späť. Čo potreboval, na to si zarobil. Ľavou zadnou. Aj na tringelty. Príliš nepil, na to by nemal. Ani zažívanie. On nebol hlúpy, len fešák...

Jej sa nikdy nechcelo maľovať, parádiť, pretŕčať sa. Z pochopiteľných dôvodov. Nelepšilo sa to. Nezlepšilo sa to, len to bolo farbisté. Ale hlavne nikoho to nezaujímalo. Možno na prvý pohľad, ale baviť predsa len nechcela. A musela sa pri tej príležitosti dívať do zrkadla. Skrátka bola najradšej doma. Odjakživa... Len to najnevynutnejšie a domov. Behom, behom, skokom, skokom. Netušila, kde vzala tú básničku. Niekde na úsvite, keď ešte nevedela, čo to je. A dlho potom, aký je. Lebo doma s mamou ho nemali. Doma s hroznou mamou ho nemali. Až teraz ho mala. A doma. Trochu ako cudzokrajné ovocie.

A snívalo sa jej. Snívalo sa jej, že je zima. Krehké stromy sa strácali v oceľovom vzduchu. V radoch, vedľa seba, za sebou, mizli na všetky strany v hmle. Také tie zákrsky, nie oveľa väčšie ako ona. A aj ona bola skrehnutá a nerozumela, čo tam hľadá. A pretrela si oči... na stromoch niečo viselo. Veselo žiarilo zblízka aj z hmly. Ale veď je zima... Vzťahla ruku, ten plod bol teplý, vlhý, bezbranný. Tvrdo-mäkký. Voňal ako gaštanové kvety, chutil ako morská voda.

Takže najskôr sa, ako vždy, prekvapil, aká je škaredá.

Bola prekvapujúco škaredá, on také nevidal. Na čosi také jednoducho nemal nastavené senzory. Roky rokúce si ich s kamošmi vylad'ovali na minimálne trojky, pička správne vysoko nad zemou... A potom nerozumel. Dlho. Vôbec. Najprv že decko a potom, že si ho chce nechať. A podlomili sa im kolená a sadli si na voľajaký plot... V tom sa neorientoval. On sa orientoval tam, kde sa rávalo na gemy a góly a ony sa zasa majú starať o svoje veci. Tak ho to naučili. A bavil sa, keď mali všelijaké a keď mu dávali na výber. A tešil sa, keď mu ho obliekali. A bol pyšný. S tým nerátali, až s takým. Výborné trápenie. Celkom pravidelné. Mal na to pripravené vtipy. Stále tie isté. Pičky boli iné. A smiali sa ako najaté. Bezva nálada pred bezva trtkaním... Ale keď o tom nepadlo ani slovo, bolo jasné, že to má zariadené inak, pička... A jeho vecou bolo, opäť žartovne, prekročiť, preskočiť tie minútky, keď každému príde na um, že sa to patrí až po svadbe. Bol trochu kresťanský vychovaný. Alebo aspoň po milujem ťa, to bolo zasa vo filmoch. Aj na to mal vtipy. Stále tie isté. Ale hlavne bol stále krásny... Aj teraz. Ako sa tak vyhovára, pomyslela si Pipina. Stále sa mu dívala na ústa... A uvedomila si, že je to pravda, že nie je pripravený. Že na to nemá. Že to bol prešľap. Len ho opravila, že prešľapík. Budeme ho volať Presľapík, dobre? Takže si jednoducho nevedel rady, takže jednoducho odišiel. Takže ho jednoducho nebolo, také jednoduché to bolo... Vlastne na to zabudol. Športovci to trénujú. Programovo. Všetko je v hlave. Vytesniť hlúpe prešľapy, zbytočné nasratia, blízko zaryté oštepy. Nekrenkujú sa, aby sa vyspali. Kvalitný oddych, to je základ. To je prvoradé. Aby zasa zajtra podali zodpovedajúci výkon.

A jej zostalo mdlo. Strašnú trému dostala. Ju paralyzovala. Prišla si len jedno, byť malá. Aby nič nerozhodovala. Aby len papala, kakala, plakala... Vlastne za to nik nemohol. Len boli v nesprávnom čase na nesprávnom mieste. A ako taká veľká vlna si to s nimi urobilo, čo chcelo. Zdvihla sa vlna a ona na chvíľu omdlela. A vlna odtiekla a oni ostali ohúrení, úctiví, vyčerpaní. Ako pred prírodou, čo predviedla, kto je tu najsilnejší. A ponaprávali si nohy a ruky rovnobežne a otvorili oči. A ona si obliekla triko, bleskovo... a on odišiel. Veď vravel, že sa ponáhľá. Že tam už mal byť... A ona sa objala a bola pyšná. Celá bola dojatá, že už vie, o čom je reč. O čom je stále reč...

A aj snívalo sa jej nezabudnuteľne. V teplej zamatovej polotme stálo dookola niekoľko tmných priateľských stromov. Ako rodina... A pomaly z nich opadávajú, odkvapkávajú vlastnou váhou velikánske biele kvety. Veľké ľalie. Už sú zrelé. A prepádávajú hustým vzduchom a búchajú sa o halúzky, o tvrdé listy, až konečne dopadnú na zem. Ešte zo dva razy poskočia, spomalene v tichu, kým sa uvelebia. Veľké a krásne ako tie hore. A zdobia a voňajú ešte viac ako tie nad nimi, lebo umierajú... A skoro pevným vzduchom prepádávajú ďalšie a ďalšie a zachytávajú sa na pavučine. Až po päty stromu sa v zamatovej tme belie kvetovaná záclona. Poprekopávané biele kalichy mdlo odrážajú mesačný svit. A voňajú až do mdloby. Krásna smrť.

Nerozumel tomu. Keď si na to spomenul. Všetko je v hlave. A čudoval sa. S ňou sa vôbec stále čudoval, ale nie,